

Kunnskapsdepartementet,
Postboks 8119 Dep,

0032 OSLO

HØYRINGSUTTALE, FRISKULELOVA.

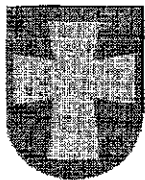
Hovudutval for levekår i Klepp kommune hadde møte 23.11.06, der framlegg til ny friskulelov vart drøfta i sak 55/06.

Vi seier oss leie for at uttalen ved ei mistyding vart send utan følgeskriv, og utan vedlegget frå Vinterlandbruksskulen på Jæren.

Sender difor med dette ny kopi av Hovudutval for levekår i Klepp kommune sine merknader til framlegget til ny friskulelov, saman med vedlegget frå Vinterlandbruksskulen på Jæren.

Klepp kommune, 12.12.06

Torfinn Friestad
konsulent

SÆRUTSKRIFT AV MØTEBOK

Hovudutval for levekår

Sak nr 55/06

Saksbehandler: Torfinn Friestad
Arkivsak: 04/1102-30

Arkiv: A20 &00
Møtedato: 23.11.2006

FRISKULELOVA - ENDRINGAR - HØYRING

Dept. har sendt ut forslag til endringar i friskulelova. Høyringsfristen er måndag 2. januar 2007. Dei viktigaste endringsforslag blir lagt fram her. Ytterlegare utdjuing finn du i høyringsnotatet på <http://odin.dep.no/kd/norsk/dok/hoering>

Framlegget er delt inn i nummererte hovudpunkt.

Punkt 6, Lova sin tittel:

Blir endra frå "Lov om frittstående skolar" til "Lov om private skolar med rett til statstilskot".

Punkt 7, Virkeområde:

Dept. føreslår at det vert presisert i § 1 – 2 at lova ikkje gjeld fjernundervisning.

Punkt 8, Godkjenning med rett til stønad:

Div. tilleggskrav for å få godkjenning med rett til tilskot. Jmf. punkt 8.2 i utkastet. Dept. får ein skjønsmessig tilgang til å godkjenna nye skular / driftsendringar. Vertskommunane / -fylke kan klaga på dept. sitt vedtak. Godkjenning med rett til tilskot fell vekk viss ikkje oppstart skjer innan 3 år. Dept. skal godkjenna eigarskifte.

Punkt 9, Særleg om vgs. som gir yrkesretta opplæring som ikkje blir gitt ved offentlege vgs. (Såkalla "Kap. 6 – skular").

Uendra bestemmelsar i 3 år etter at lova trer i kraft. Så vert ordninga oppheva.

Punkt 10, Krav til skulen si drift:

§1-4, andre ledd, vert vidareført uendra i §2-2, dvs. at drifta skal organiserast som eige rettssubjekt. Det rettssubjektet som søker godkjenning som skule, må vera formelt registrert i Enhetsregisteret. Innskotskapital skal minst vera 100000kr. Det vert ikkje gitt tilskot til private skular som har færre enn 20 elevar 3 år på rad.

Punkt 11, Krav til innhald og vurdering:

Dept. får heimel til å fastsetja nærare krav til læreplanane.

Punkt 12, Inntak av vaksne:

Frittstående vgs. skal ikkje lenger ha høve til å ta inn vaksne som ikkje har lovfesta rett til vgs. Vinterlandbruksskulen på Jæren har reagert på dette. Og ordførar Elfin Lea har sendt eiga merknad på dette punktet.

Punkt 13: Organisering av elevane i grupper:

Dept. foreslår ei presisering av gruppestørrelse (pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg)
Kvar elev vert knytta til ein kontaktlærer.

Punkt 14: Off. tilskot og skulepengar:

Dept. stiller spørsmål om lova bør setja ytterlegare restriksjonar på mulighet til uttak av midlar frå skulen. (Jmf. §§6-2 og 6-4 i friskulelova).

Punkt 15: Krav til rekneskapsføring, rapportering mv:

Dept. foreslår at det vert lovfesta (§7-1 i lova) at skulane skal følgja rekneskaps-, bokførings- og revisjonslovene.

Punkt 16: Tilsyn og sanksjonar:

Dept. får rett til å vedta sanksjonar etter privatskulelova også der skulen bryt andre lover og føresegner.

Vurdering:

På kommunalt nivå synest det spesielt å vera kravet om oppstart innan 3 år (pkt. 8), og kravet om talet på elevar (pkt. 10), som kan vera av politisk interesse.

Den saka har vore ei viktig prinsippsak mellom dei to regjeringsalternativa og blir såleis av kommunalsjefen oppfatta som ei sak der det er naturleg at politikarane kjem med framlegg. Saka blir derfor lagt fram utan innstilling.

Vedlegg:

- Brev frå Vinterlandbruksskulen på Jæren av 24.10.06
- Brev frå ordførar Elfin Lea av 01.11.06

Innstilling:

Saka blir lagt fram utan innstilling.

Hovudutval for levekår den 23.11.2006 sak 55/06

Behandling:

Forslag frå Solfrid Guddal Søyland -h:

Klepp kommune vil på det sterkaste oppmode Kunnskapsdepartementet om å oppretthalde noverande ordning for frittstående skular til å ta inn vaksne elevar utan rett til vidaregåande opplæring, og viser til vedlagde brev frå Vinterlandbruksskulen på Jæren.

Røysting:

Forslaget frå Solfrid Guddal Søyland fekk 11 røyster.

Samrøystes VEDTAK:

Klepp kommune vil på det sterkaste oppmode Kunnskapsdepartementet om å oppretthalde noverande ordning for frittstående skular til å ta inn vaksne elevar utan rett til vidaregåande opplæring, og viser til vedlagde brev frå Vinterlandbruksskulen på Jæren.

Klepp kommune, 24.11.2006

Livar Salte
leiar

Mona Undheim
Mona Undheim
sekr.

Kopi til:

Kunnskapsdepartementet, Postboks 8119 Dep, 0032 Oslo

Vinterlandbruksskulen på Jæren

KLEPP KOMMUNE	
SAKSM.NR. 04/1102	DOK.NR. 23
AVD. <i>Sentr. adm.</i>	
SAKSANSV.	SAKSBEH.
25 OKT 2006	land, 24. oktober 2006
ARK.KODE P A20800	ARK.KODE S
LØPENR. 17999/06	GRADERING

Ordførerne i våre eierkommuner

FORSLAG TIL ENDRINGER I FRISKOLELOVEN – OPPHØR AV TILBUD OM VIDEREGÅENDE OPPLÆRING PÅ AGRONOMNIVÅ FOR VOKSNE ELEVER

Kunnskapsdepartementet har ved brev datert 10.10.2006 sendt forslag til endringer i lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skoler (friskoleloven) på høring. Frist for høringsuttalelser er satt til mandag 2. januar 2007.

Departementet følger med dette opp nåværende regjeringens ønske om å stramme inn utbredelsen av private skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen, jfr. valgkampen før fjorårets stortingsvalg og den politiske plattformen for flertallsregjeringen.

I tillegg til den varslede innstramningen i adgangen til å etablere nye friskoler, foreslår departementet videre i høringsforslaget at frittstående videregående skoler ikke lenger skal ha anledning til å ta inn voksne elever uten rett til videregående opplæring. Forslaget betyr at den spesielle anledningen som i dag er gitt ved forskrift til loven om inntak av inntil et bestemt antall voksne søkere uten rett til videregående opplæring ved navngitte frittstående skoler opphører.

Dette forslaget betyr at unge nyetablerte bønder og andre som utgjør målgruppen for dagens tilbud om ettårig komprimert agronomkurs ved Vinterlandbruksskulen på Jæren, ikke lenger vil få slikt tilbud. Voksne elever uten rett til videregående opplæring har utgjort en dominerende andel av elevmassen ved Vinterlandbruksskulen på Jæren de seinere årene, og andelen ser ut til å være økende. Dersom skolen ikke lenger vil ha rett til statstilskudd for disse elevene, vil det ikke være mulig å opprettholde skolens tilbud om ettårig komprimert agronomkurs.

Som kjent foreslo Utdannings- og Forskningsdepartementet tilsvarende endring i friskoleloven i sak som ble sendt på høring 17.12.03. Etter betydelig engasjement fra flere, ikke minst fra ordførere i våre eierkommuner, vedtok Stortinget i møte 28.10.04, vedtaksnr.16 (2004-2005), å be regjeringen legge til grunn at skoler som etter sin godkjenning pr. 2004 kan ta inn voksne elever uten rett til videregående opplæring, fortsatt kan gjøre dette. Det faktiske antall voksne elever skoleåret 2004/2005 ble lagt til grunn for inntak og tilskudd.

I gjeldende friskolelov er det i § 3-1, femte ledd, gitt hjemmel for departementet å gi forskrift om inntak av voksne søkere uten rett til videregående opplæring. Etter forskrift gjeldende fra 01.08. 2006 kan 25 navngitte skoler til sammen ta inn inntil 1060 voksne søkere uten rett til videre opplæring. Vinterlandbruksskulen på Jæren kan ta inn inntil 21 av disse. De aktuelle skolene tilbyr ulike studieprogram, og studieprogram i naturbruk utgjør bare en mindre del av antallet skoler og antall godkjente søkere.

Vinterlandbruksskulen på Jæren

Departementets vurdering og forslag framgår av høringsnotatet kapittel 12.2, side 36. Det foreslås en overgangsordning på ett år fra lovens ikrafttredelse for skolene til å tilpasse seg den nye situasjonen.

Kravet til kompetanse er stort og økende innen alle sektorer i arbeidslivet. Dette gjelder ikke minst i landbruket hvor det landbruksfaglige utdanningsnivået fortsatt er lavt.

I Fafo-rapport 463 fra 2004 går det fram at 6 av 10 mannlige og 8 av 10 kvinnelige brukere ikke har noen formell landbruksutdanning. Selv blant brukere under 40 år er det færre enn halvparten som har landbruksfaglig utdanning.

I mange kommuner utgjør landbruket en vesentlig del av verdiskaping og sysselsetting. Framtidsrettet fagkunnskap vurderes å ha stor betydning i arbeidet med å skape grunnlag for videreutvikling av et sterkt landbruk. Vårt område er kjent for å ligge i forkant når det gjelder faglig utvikling, og for å ha evne og vilje til å tilpasse seg nye utfordringer. Dette er verdifulle holdninger som det er viktig å holde fast på og stimulere for videre utvikling.

Mange framtidige bønder er i den situasjonen at de må ha en yrkesaktiv periode utenom landbruket før de får anledning til å starte som bonde. Dermed er de avhengige av å kvalifisere seg for et arbeidsmarked utenom landbruket og velger dermed studieretning på videregående nivå for å kvalifisere seg for sitt første yrkesvalg. Tilbudet om ettårig komprimert agronomutdanning, som gis ved noen få skoler, deriblant Vinterlandbruksskulen på Jæren, fyller dermed et viktig behov for de som seinere vil skaffe seg nødvendig kompetanse for å drive egen gard.

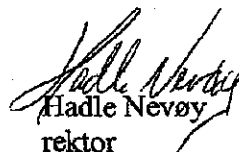
Vinterlandbruksskulen på Jæren og Vinterlandbruksskulen i Ryfylke har sammen gitt utdanning til ca 70 % av samla antall nyutdanna agronomer i fylket de siste årene. Gjennom den langvarige tradisjonen med å ambulere mellom kommuner, har mange elever fått tilbud om fagutdanning nær hjemstedet og dermed vært i stand til å kombinere skolegang med drift av egen gard. Bortfall av tilbud om ettårig komprimert kurs ved disse skolene vil dermed representere en betydelig reduksjon i samla utdanningstilbud. Dersom denne delen av forslag til endring i friskoleloven skulle bli vedtatt, ser vi klart at tilbudet om kompetansebygging i landbruket blir sterkt svekka.

Gjennom opprettelsen, og langvarig støtte til drift av Vinterlandbruksskulen på Jæren, har kommunene som står bak skolen vist stor vilje og evne til å satse på kompetansebygging i landbruket som del av arbeidet med å styrke næringsgrunlaget i sine respektive kommuner.

Slik vi nå oppfatter situasjonen, vil Vinterlandbruksskulen på Jæren måtte nedlegges med mindre det lykkes å påvirke departementet til å endre forslaget på dette punktet. Dersom kommunene mener at det er verd å kjempe for at dette spesielle utdanningstilbudet skal opprettholdes, regner vi med at det tas nødvendige politiske initiativ.

Med hilsen

Odd Narve Grude
styreleder

Hadle Nevøy
rektor